

OSTPRICKEN

Nummer 1 • 2019

STOCKHOLMSKRETSEN
1929-2019

90 ÅR

Seglarläger på Malma
och dagläger i Optimist

Föredrag & filmer
Kolla programmet!

4 frågor om
algblooming

Pantaenius allriskvillkor –
vad som än händer!

Med Pantaenius som partner har du det bästa tänkbara skyddet för dig och din båt. Du har alltid fast försäkringsvärde och aldrig åldersavskrivningar. För många skador har du inte ens en självrisk.

PANTAENIUS
Specialist på båtförsäkringar

Marstrand · Tel. 0303 44 50 00 · pantaenius.se

Svenska Kryssarklubben
Stockholmskretsen

OSTPRICKEN

Nr 1 2019 Årgång 11 (29)

Redaktör
Carina Lernhagen Matz
ostpricken@sxk.se

Ansvarig utgivare
Jan Magnusson

Stockholmskretsens kansli
www.sxk.se/stockholmskretsen
Hanna Lindvall
08-716 22 50
stockholmskretsen@sxk.se
Box 1158, 131 26 Nacka Strand
Besöksadress
Augustendalsvägen 54, Nacka Strand

Grafisk form
Maja Lehman, maja@lehman.se

Tryckeri
Ljungbergs Tryckeri AB, Klippan

Annonser
Mediamäklarna AB, Hadar Svanström
tel 070-845 69 60
hadar@mmab.nu

Sänd gärna in egna texter och bilder.
Skriv i Word, Times 12 punkter normal.
Max 3 000 tecken inkl blanksteg.
Bilder högupplösta i 300 dpi.
För insänt, ej beställt, material ansvaras ej.

Innehåll
Stockholm och båtlivet 1929, sid 9
4 frågor, och svar, om algblooming, s 12
Eskaderprogram, sid 15
Kurser och utbildningar i vår, sid 18-20

Omslag
Många motorbåtar syns köra i lägre fart.
Mindre svall och lägre bränsleförbrukning.

Foto Carina Lernhagen Matz

Nästa nummer 6 maj

Trycksak
3041 0116

Tillbakablick. Det sägs att för att rätt se framåt behövs kunskap om hur det var förr. Nu när Stockholmskretsen fyller 90 år blir det alltså naturligt med en tillbakablick. I det här numret av Ostpricken finns en del av det. I nästa nummer blir det istället en framåtblick!

I Kryssarklubbens arkiv finns en gammal 16 mm film med titeln "Sjön kallar ungdomen". Fimen är gjord av den kände båtkonstruktören Knud H Reimers.

Han ritade Tumlaren, Skärgårdskryssare och Havskryssare, första serietillverkade plastsegelbåten Fingal, S30:an i plast och många flera fina båtar. Reimers film berättar om seglarlägret på Malma Kvarn sommaren 1965. Bilder ur filmen ser du härintill. Han har filmat, klippt, redigerat och lagt på egen speakerröst. Och filmen är bra! Det är ett tidsdokument.

"Sjö och segling – vad kan vara bättre medicin i vårt solfattiga land?" frågar han retoriskt.

Då, 1965, seglar man med Stjärnbåt, Blekingsekor och en Torekovjulle, några Cadet-jollar och en Flying Junior.

Lägerchefen har en motorbåt i mahogny som tar eleverna på släp då vinden fallnar. Smörgåsar i papperspaket till var och en till lunch på en mysig skärgårdsklippa. Kall saft i termos varma dagar och varm choklad när det är kallt. Den lite gammaldags högrävande speakerrösten säger:

"Man skrattar åt varandra, hjälper varandra och har hjärtligt, hjärtligt trevligt."

Behov av gemenskap, på riktigt, och glädjen att lära ut sjöliv fanns då och finns idag. Det syns på filmen från 1965 och det kan man se idag på Malma Kvarn.

I en föränderlig tid är det värden som består.

Carina Lernhagen Matz
Redaktör

Här ligger sommaren

**Allt
för sjön**

BÅTMÄSSAN

1-10 mars 2019

Under en period var jag ansvarig för Sveriges geologiska undersökning SGU, en verksamhet, som hade grundats redan på 1850-talet. Jag tyckte detta gav en fin känsla av beständighet och långsiktighet. Traditionen var förpliktigande men också en källa till en hel del tankar om hur vi skulle förhålla oss till verkligheten "här och nu".

SGU är en viktig del av samhällsapparaten. Vi skulle vara angelägna och nyttiga för vår omvärld, vår kunskap och våra data skulle användas på bästa sätt i samhällsplaneringen, vi skulle vara en modern arbetsplats och kunna rekrytera de bästa unga förmågorna. Då gällde det att kunna förnya sig i utan att tappa anknytningen till vår tradition. I bland använde vi titeln på en känd låt, "Forever young", för att beskriva oss och verksamheten.

Svenska Kryssarklubben har förstås också goda anor. SXX bildades 1923 för att "stärka hågen för turist- och långfärder till sjöss", som det uttrycktes på den tiden. Några år senare, 1929, startades Stockholmskretsen.

I år fyller kretsen således 90 år, vilket vi kommer att uppmärksamma på flera sätt. På mässan Allt för Sjön blir det en särskild satsning för att visa upp vår verksamhet och i juni kommer vi att anordna en jubileumsfest på Malma Kvarn, dit ni alla är hjärtligt välkomna!

Hur relevant är då vår förening nu och för framtiden? I kretsen tycker jag vi har rätt bra "go". Vi har en god uppslutning på våra sammankomster och våra evenemang, vi har ett hundratal aktiva funktionärer och vi håller vårt medlemsantal.

Samtidigt står Kryssarklubben, som många andra i vårt samhälle, inför en hel del förändringar genom den

snabba utveckling som nu sker. En utredningsgrupp inom föreningen har under det senaste året försökt analysera tendenser och trender och dra slutsatser för Kryssarklubbens del. Vår rapport är nu färdig och kommer att skickas ut för en bred diskussion inom föreningen under våren.

Vi räknar med att en hel del av de förutsättningar, som vår förening utgått från, kommer att förändras framöver: det livslånga båtägande och båtlivet som enda eller i vart fall helt dominerande fritidssysselsättning kommer sannolikt att minska i omfattning, båtlivet kommer att bli mer varierat och få mer konkurrens från andra intressen. Båtbesättningarna kommer inte bara att bestå av familjen, könsfördelningen kommer att bli förändrad, behovet av utbildning kommer att öka, miljöintresset betonas alltmer.

För min del tror jag att en god ungdomsverksamhet kan vara en ännu viktigare faktor framöver för föreningen. Jag tror också att miljöfrågor och naturupplevelser bör uppmärksammas mer av Kryssarklubben och att utbildning, inte minst i säkerhetsfrågor, kommer att vara angelägna. Här kan vår härliga anläggning på Malma Kvarn komma att spela en viktig roll framöver.

Jag hoppas att många av er kommer att ta er tid att läsa framtidsgruppens rapport och att fundera lite över hur vår förening ska utvecklas framöver. Det är för er och era barn och barnbarn som föreningen finns till. Hur kan vi tillsammans på bästa sätt uppfylla behoven och önskemålen om en livaktig förening – med goda anor? En förening som är "Forever Young".

Jan Magnusson
Ordförande i Stockholmskretsen

Malma Kvarn har tillhört Kryssarklubben sedan 1946 som en samlingspunkt för medlemmarna. Här är det fullt i hamnen vid midsommar 1962. Rödmålade Mjölnergården skymtar till vänster. Foto Aina Palmér

STOCKHOLMSKRETSEN
1929-2019 **90** ÅR

MINNEN FRÅN MALMA

Har du ett Malma-minne? löd uppropet i förra numret av Ostpricken inför Stockholmskretsen 90-årsjubileum. Aina Palmér, 87 år, nappade. ”Bilderna är från en midsommar på Malma – och det blåste småspik!”

”**Det blåste bra**”, säger Aina Palmér. ”Då fick man visa vad man kunde” fortsätter hon. ”I synnerhet när man bara är två damer ombord!”

De två var Aina och hennes mamma Karin. De hade seglat från Djurhamn där Karins Folkbåt låg förtöjd om somrarna. Båten var köpt på Janssons Båtvarv på Djurö.

Under många midsomrar tog de sig just hit till hamnen i Malma Kvarn och var med på midsommarfirandet här. Stångresning och sedan dans på ången – den traditionen håller än idag.

Men det fanns ett problem just den här midsomardagen. Det blåste så hårt rakt in i hamnen där båtarna låg förtöjda. ”Vi hade ögonen på oss”, berättar Aina. ”Och det ansågs fejt att starta aktersnurrar”.

Så ”damerna” såg till att ha fören mot vinden, satte både focken och storen för att sedan med precision kryssa ut ur viken. Se till att focken fyller, få styrfart i båten, göra små korta slag. ”Vi lyckades att komma ut. Det var spännande och satte oss på prov.”

Ainas mammas båt hette Karp – en ordlek av ägarinnans namn Karin Palmér. Karin var hattmodist till yrket och hade sytt en egen flagga som alltid satt i vantet. En röd fisk, en karp, på en blå botten. Det var båtens signum. ”ordet rädd förekom inte”, minns Aina.

”Seglingen lärde mig att ta tag i situationen, lära mig vad som krävs. För det går inte att läsa sig till. Man måste göra.”

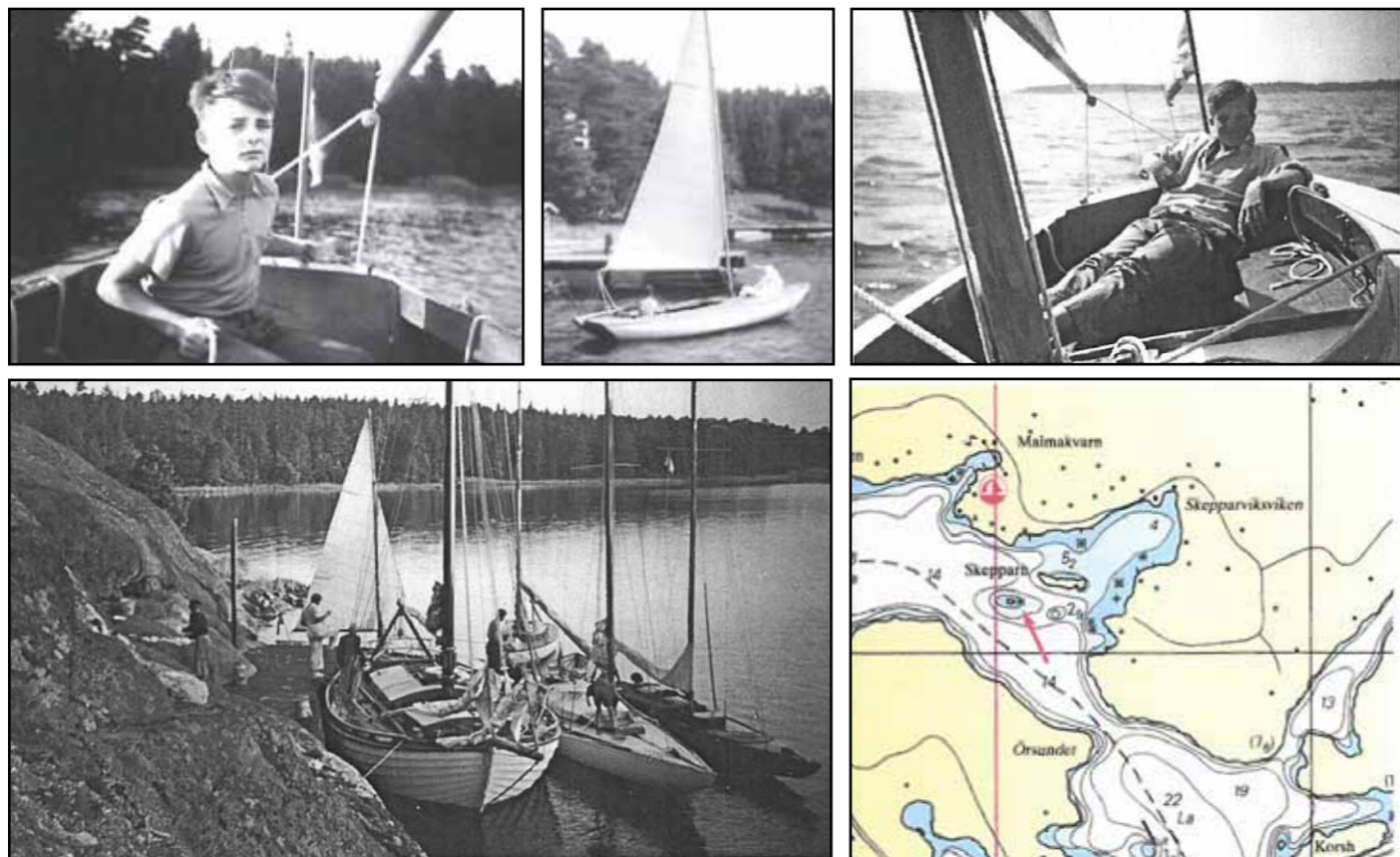
Nu, så här många år efteråt, kan Aina se klarare på hur hennes mamma Karin tänkte och kände när seglingen blev en så stor del av hennes liv.

”Det var för att hon i båten kände friheten”, konstaterar hon. ”Jag förstår det nu.”

Aina Palmér till höger med kompisen Dagmar 1959. Den sommaren var varm som sommaren 2018. Då seglades Folkbåten Karp (i bakgrunden) ända till Åland under två veckor.

Kryssarklubben startade snabbt en ungdomsverksamhet på Malma.

Nils Bremberg var med på seglarläger sommaren 1947.

”Jag var 15 år och deltog i seglarlägret vid Malma Kvarn – som startat året innan. Vi var tjugo grabbar i juniorlägret. Vi sov i det stora röda huset med glasveranda. Vi sov på halmdrass på loftet. Vi fick själva stoppa madrassvaren fulla med halm.

Ansvarig ledare och eskaderchef var kommendörkapten C B Eriksson och biträdande seglingsinstruktör hette Sundbaum. Hans båt var en koster som hette Globe.

Fast jag var så ung så hade jag en egen liten segelbåt som hette Tärnan. Den var ritad av Tore Holm 1942 och byggd i Gamleby. Sex meter lång och 1,5 meter bred. Hon förde 10 kvadratmeter segel. Båden hade ett litet fördäck, ett akterdäck och ett skarndäck, men ingen kapp. På seglarlägret hade vi teori och navigation på förmiddagarna. På eftermiddagarna var vi ute och seglade. Vi var fyra mindre båtar. En av dem hette Vickan och vi kappseglade gärna.

Jag glömmar inte den gången vi skulle runda den lilla kobben utanför Skepparholmen, söder om Malma Kvarn. Kobben har en viss utgrundning särskilt österut och vi gick inte alltför nära tyckte jag, medan Vickan gick mycket nära. Till min stora förvåning gick vi på gryn-

an medan Vickan seglade vidare mellan oss och kobben! Andra nöjen var vattenkrig mellan båtarna. Det gällde att komma i taktiskt läge och stänka med årorna eller spruta vatten med länsumpen.

Utbildningen var två veckor och avslutades med en tredagars eskadersegling. Då var det vi fyra mindre båtar, Globe med eskaderchefen ombord samt en vacker skärgårdskryssare som hette Caza. Hon var byggd i glänsande hondurasmahogny.

Det var väldigt fint på Malma Kvarn. Jag minns seglarlägret som en intressant, kul och lärorik upplevelse i vår fina skärgård. Sen har både barn och barnbarn gått där! Det är roligt att Kryssarklubben värnar ungdomsverksamheten. Är övertygad om att seglarlägret fyller en stor och viktig uppgift att ge ungdomar möjlighet att bli miljömedvetna båtmänniskor med gott sjömansskap.”

Längst upp till vänster: Här sitter Nils Bremberg till rors i Tärnan, som seglar i mitten. Han var på seglarläger 1947 med kompisen Uffe Herrström, som sitter till rors, bild till höger. Nederst: Här har den lilla eskadern från Malma Kvarn lagt till på Vindalsö. ”Jag minns hur hungriga vi var!” säger Nils Bremberg till Ostpricken.

STOCKHOLMSKRETSEN
1929-2019

90 ÅR

År 1929

- Stockholm har 500 000 invånare
- Evert Taube skriver Havsörnsvalsen
- Första ljudfilmen ”Säg det i toner”
- Första sopnedkastet byggs
- Charles Lindbergh flyger över Atlanten
- En orkan i Mellansverige ställer till stora skador
- Svarta torsdagen – börskraschen i USA i oktober
- Tarzan blir seriefigur

Stockholm och båtlivet år 1929

Nittio år – det är ofattbart länge sen för de flesta. Men det finns 19 580 svenskar som kan berätta om hur det var 1929. Så många är 95 år eller mer enligt Statistiska Centralbyrån. Så här var det då!

”Man bör ej i nyfiket intresse stryka förankrade råseglar så nära, att man sätter fast masttoppen i någon rånock. Det är inte lätt att komma loss, och man riskerar vanligtvis riggen.”

Erik Jonson varnar seglare i inledningen till boken ”I prickade och oprickade farleder”. Den utkom samma år som Stockholmskretsen föddes, 1929, och är den första användbara seglingsbeskrivningen över Stockholms skärgård.

Tänk då för nittio år sedan: Stockholms hamn var fortfarande full av segelfartyg och Skärgårdskort var i skala 1:100 000.

Samtidigt talade man samma år upphetsat om ”Slusseneländet”. Genast känns det närmare. 1920-talets slussenelände berodde på att det då bara fanns en enda sjövägen mellan Mälaren och Saltsjön i Stockholm. Det var Nils Eriksons gamla sluss från 1850. I dag finns inte ens den kvar.

När en segelbåt år 1929 skulle från salt till sött vatten eller tvärt om var Slussen enda möjligheten. Bron mellan Söder och Gamla stan kunde stå öppen ett par

timmar. Köerna av spårvagnar och bilar slingrade sig över hela Söder på ena sidan och långt bortom slottet på den andra. Och allt var vårt fel – seglarnas fel. Det tyckte i alla fall insändarna, dåtidens twittrare.

Samtidigt var det saker på gång. Den 25 november 1929 invigdes Hammarbyleden, Hammarby sjö hade sänkts med fem meter, en sluss vid Skanstull var nybyggd och båtar med mast slapp gå den besvärliga vägen via gamla Slussen.

Det innebar ett lyft för medlemmarna i alla de båtklubbar som redan då fanns runt Söder, Långholmen, Kungsholmen och vidare inåt Mälaren. Saltsjön blev mer tillgänglig.

Långa utflykter blev det dock sällan. Första semesterlagen kom 1938 och då handlade det om två veckor. Lediga lördagar blev det först på 60-talet.

Dessutom förordar Erik Jonson mellanskärgården och varnar för längre utflykter. Så här skriver han om fjärden Gällnan i sydlig vind.

”Det duger icke att underskatta sjöns våldsamt. Mindre sjödugliga motorbåtar kunna icke tåla den. Ofta för man bevittna hur sådana farkoster i övermod söka trotsa, men tvingas till en riskabel vändningsmanöver i den växande sjön. Stundom bli de emellertid tvungna att nästan i marvatten sätta båten på land.”

Så var det 1929.

Vad minns du bäst (helst) från seglarlägren på Malma Kvarn? Ostpricken intervjuade vid en återträff i september.

Rosa 13 och Sophia 13

Det bästa var långseglingen. Att höra sånger vid brasan. Att (om man inte sitter till rors) somna vid bogseringen. Att prata om livet, kompisar, skolan. Det är mysigt.

Teresa 13, Milla 13 och Siri 13

Vi skulle just till att segla in till en liten ö för lunch, då det kom vågor. Då trillade en av oss i vattnet och rodret lossnade. Då hoppade en av ledarna i vattnet och räddade rodret. Haha.

Engla 12 år

Vi låg och seglade därute, (pekar ut mot viken), men det var väldigt lite vind och väldigt varmt. Då kom en ledare och låtsades vänta båten. Först blev jag lite rädd. Men sen var det bara kul. Och det var varmt i vattnet.

Nils 14

Det är kul att träffa nya människor. Sen är det mäktigt när det blåser mycket och man får mycka. Jag har lärt mig att undvika att kapsejsa. Det är bra.

Ludvig 23, ledare

Det är jobbet att skapa gemenskap – på riktigt. Ledarna är förebilder för eleverna och det tar alla på allvar. Det är viktigt hur vi betar oss mot varandra och där tror jag vi för en god tradition vidare på Malma Kvarn.

Olle 12 år

Det bästa var när vi hade kappsegling. En av seglingarna var det väldigt spännande på mållinjen! Min båt vann. Det var kul! Sen är det att man får nya vänner, det är jättekul.

Hedda 12 år

Det bästa var gemenskapen på lägret. Ledarna var jättebra. Sen var det väldigt kul att lära sig segla. Särskilt att kunna hantera båten i byig vind.

Jonatan 23, ledare

Det är känslan när vi ledare jobbar mot samma mål - att göra lägret så bra som möjligt. Vi är ett bra ledargäng som gillar att jobba ihop. Den pedagogiska biten är också rolig och givande: det är väldigt kul att lära ut segling och sjöliv.

Hanna 12

Jag kom till lägret första dagen ensam, alltså jag åkte inte med någon kompis. Sen blev jag så glad att få så många nya kompisar. Det var det bästa med seglarlägret.

Oliver 16 år

I somras kapsejsade jag tre gånger i rad på 10 minuter. Så nu kan jag det! För mig har det blivit tradition att gå på seglarläger på Malma Kvarn. Det här var sjunde sommaren.

TACK! till ledarna på Malma Kvarns seglarläger. Under en sommar arbetar över 40 olika ledare på de olika lägren. Här är några av dem!

Program för Seglarläger Malma Kvarn i sommar!

Seglarläger Junior yngre 14-20 juni (7 dagar)

Lägret passar för barn som har liten eller ingen tidigare seglingserfarenhet. På detta läger får du lära dig grunderna i seglingens fina konst. Pris medlem 4 550 kr. (Pris ej medlem i SXX 4 900 kr)

Seglarläger Junior Mix 24-30 juni (7 dagar)

Lägret passar för lite äldre barn/ungdomar som har liten eller någorlunda tidigare seglingserfarenhet. På detta läger får du lära dig segling från grunden och utveckla dina kunskaper utifrån din egen nivå. Pris medlem 4 550 kr (Pris ej medlem i SXX 4 900 kr)

Seglarläger Junior äldre 3-10 juli (8 dagar)

Lägret passar för lite äldre barn/ungdomar som har lite till någorlunda tidigare seglingserfarenhet. På detta läger får du lära dig segling från grunden och utveckla dina kunskaper utifrån din egen nivå. Pris medlem 5 200 kr (Pris ej medlem i SXX 5 600 kr)

Seglarläger Tonåring 4-14 augusti (11 dagar)

Lägret passar för lite äldre ungdomar som har någorlunda tidigare seglingserfarenhet. På detta läger får du lära dig segling från grunden och utveckla dina kunskaper utifrån din egen nivå. Det går bra att även komma till lägret som nybörjare då man snabbt sätts in i kunskaperna kring segling. Pris medlem 7 150 kr (Pris ej medlem i SXX 7 700 kr)

Konfirmationsläger/Seglarläger 13-31 juli

Konfirmanderna delas upp i två grupper där de läser på förmiddagen och seglar på eftermiddagen eller tvärt om. Kvällarna avslutas med en liten kvällsandakt med sång och musik. Vi samtalar om livets stora frågor såsom existens, kärlek och etik. Konfirmationen sker i Oscars kyrka i Stockholm. Pris medlem 1 3600 kr (Pris ej medlem 14 900 kr) (Priset är justerat med clearingspeng för konfirmation)

Aspirantläger 17-18 augusti (2 dagar)

Lägret vänder sig till dig som vill börja arbeta som ledare på seglarlägret Malma Kvarn. Vi går igenom de olika göromål som du kan komma att sköta som aspirant, från kök till instruktör, pedagogik och arbetsmetodik. Lägret ger dig en inblick i ledarlivet på Malma och ger dig en första möjlighet att visa vem du är inför anställningsintervjuerna som sker våren 2020. Pris 1 800 kr

Gå in på hemsidan för mer information och anmälan
sxk.se/stockholmskretsen

Vi finns på:

4 frågor om algblomning

VAD HÄNDER MED HAVET?

Foto Carina Lernhagen Matz

Huvudskär i början av augusti 2018. En gröngul sörja. Infällda bilden kommer från SMHI och visar algblomningen i hela Östersjön den 3 augusti 2018.

Minnet av sommaren 2018 är strålande. I alla fall vädermässigt och i fråga om båtliv. Men en sak gjorde sommaren tveksam: **Algblomningen.**

1 Varför blir det algblomning?

Algblomning är i grunden en naturlig process som inträffar vår och höst. Men övergödning i havet har lett till kraftigare algblomningar, särskilt under högsommaren. Flera faktorer styr tillväxten av alger. De tre viktigaste är: ljus, temperatur och näringsförhållandena i vattnet. De näringsämnen som algerna gillar är fosfor och kväve.

Vi är många människor runt Östersjön, 85 miljoner i avrinningsområdet och 55 miljoner är bosatta nära kusterna eller vid de vattendrag som mynnar ut i havet.

Varje år tar Östersjön emot mer än 30 000 ton fosfor och nästan en miljon ton kväve. Det kommer främst från avlopp, utsläpp från industrier, trafiken och jordbruket.

2 Vad är giftalger?

Under sommar och höst bildas ofta en blomning i öppna Östersjön,

av cyanobakterier. De kan fixera kväve från luften samtidigt som de tar upp fosfor ur vattnet. På så sätt tillför de nära 400 000 ton kväve per år till Östersjön – lika mycket som vi människor tillför genom utsläpp.

När cyanobakterierna sjunker till botten och bryts ner kan det leda till mer syrefria bottenar. I dessa syrefria bottenar frisätts fosfor och kväve, som cyanobakterier och alger kan använda för sin tillväxt.

Vissa arter av cyanobakterier producerar gift. Förhållandet mellan kväve och fosfor i havet är alltså komplicerat. Forskare är nu eniga att man måste se till att minska båda dessa ämnen.

3 Har det alltid varit så här?

Vissa somrar, t ex 1994 och 1995 men framförallt 2005, var cyanobakterie-blomningarna stora i Östersjön. Blomningen flyter upp till ytan om det är soligt och lugnt. Blåsiga år blandas den ner och sjunker till botten. Blomningar av cyanobakterier tycks ha ökat genom ökad tillförsel av näringsämnen. Samtidigt visar nya studier på att blomningarna kommer i perioder.

4 Vad kan vi göra?

Det som behöver göras är att minska näringstillförseln runt hela Östersjön. De viktigaste källorna till utsläpp är från reningsverk och industrier samt det läckage som kommer från jordbruksmark. I svenska vattendrag är människans största bidrag det som kommer från jordbruket. Städernas avloppsrening har förbättrats radikalt de senaste tio, tjugo åren. Det gäller också industriutsläpp. Tre goda råd är:

- Ha respekt för algblomning men var inte rädd.
- Undvik att bada när vattnet visar tydliga tecken på kraftig algblomning och känner du dig osäker – skölj av dig efteråt med färskvatten.
- Håll framför allt koll på barn och djur. Barn bör inte få i sig kallsupar och hundar har inte någon reflex att inte slicka i sig cyanobakterier som fastnat i pälsen.

Text Carina Lernhagen Matz

PS Läs om ett positivt projekt på nästa sida!

Källor: Länsstyrelsen i Stockholms län, Informationscentralen för egentliga Östersjön, Östersjöcentrum vid Stockholms universitet/Askölaboratoriet, Havs- och vattenmyndigheten, SMHI, BalticSea2020

En frisk skärgårdsvik

PLATS: En vik i Björnöfjärden på Ingarö.
MÅLSÄTTNING: Att pröva konkreta åtgärder för att restaurera Östersjöns vatten.

Det finns möjligheter och teknik att förbättra miljön i Östersjön. Ett lyckat exempel är Björnöfjärden vid Ingarö i Stockholms skärgård.

För åtta år sedan startade stiftelsen BalticSea2020 projektet "Levande kust" i en vik i Stockholms skärgård. BalticSea2020 är en privat stiftelse vars mål är att förbättra miljön i Östersjön genom konkreta åtgärder, forskning och opinionsbildning.

Viken heter Björnöfjärden och ligger på östra Ingarö, söder om Kryssarklubbens Malma Kvarn. Viken kan ses som ett "Östersjön i miniatyr"

då den har ett litet vattenutbyte, och vid projektets start var Björnöfjärden kraftigt övergödd och hade en stor utbredning av syrefria bottenar. Övergödningen berodde på näringsläckage (kväve och fosfor) från områdets jordbruk och hästgårdar, dåliga avloppsanläggningar, samt tidigare års utsläpp som lagrats i vikens sediment men började läcka tillbaka till vattnet på grund av syrebrist.

Målet med projektet var att visa att inneslutna kustområden åter kan få bra vattenkvalitet och att växt- och djurliv kan återgå till att leva i naturlig balans.

Först och främst minimerades näringstillförseln genom olika åtgärder så som att förbättra dåliga avlopp samt en form av dikning med något som kallas kalkinblandning. Därefter behandlades bottenarna med aluminium så att de skulle binda fosfor i sedimentet så den inte läcker tillbaka till vattnet och driver på övergödningen. Aluminiumbehandlingen genomfördes år 2012-2013 och efter behandlingen fick viken samma goda vattenkvalité som på 1950-talet!

Gäddbeståndet har förbättrats tack vare en restaurerad våtmark för gäddlek, samt ett fiskeförbud på våren (mellan 1 april – 15 juni då gäddorna leker). Nu kan gäddorna växa upp i en trygg miljö.

Även blåstång har planterats ut i ett försök att få tillbaka en naturlig bottenvegetation.

Projektet avslutas nu i år. En bok om hur skärgårdsområden kan restaureras och vad det kostar är färdig och kan hämtas på Stiftelsens hemsida (www.balticsea2020.org). Den ska sprida kunskapen och erfarenheten vidare, inte bara i Sverige utan även till länderna runt Östersjön, så att fler inspireras och motiveras till åtgärdsarbete mot övergödning.

Text Carina Lernhagen Matz

Eskaderprogram sommar 2019

"Snart är det åter sommar och vi kan återse våra kära båtkompisar eller kanske finna nya. Kom med på någon av våra eskadror oavsett båttyp (motor- eller segelbåt). Här är sommarens eskadror presenterade med korta och övergripande ruttbeskrivningar. På hemsidan finns utförligare information och anmälningsfunktion.

I år behöver vi fler eskaderledare! Så är du sugen på att själv leda en eskader – hör gärna av dig till Stockholmskretsens kansli."

*Hälsar Kerstin Andersson,
ordförande i eskaderkommittén*

FAMILJEESKADER TILL ÅLAND 7 - 17 juli

Eskadern vänder sig till familjer med barn i åldern runt 9-14 år (med syskon som kan vara äldre eller yngre). Vi startar i naturhamn kring Möja men målet är att ta oss vidare till Rödhamn på Åland. Därefter tar vi oss vidare och upptäcker flera hamnar i vattnen kring Åland. Avslutning sker i Stockholms norra skärgård i trakterna kring Arholma. Vi kommer under veckan inte att ha en bestämd rutt utan seglingen sker under lite lösare former där vi låter väder och lust styra. Några familjer förbereder och genomför en kul barnaktivitet under eskadern. Eskaderledare Daniel Widberg och Sofia Johansson

FINSKA VIKEN, 1 - 28 juli

Mycket segling och däremellan natur och kultur. Planen är att gå via Åland och sedan en bit in i Finska viken samt sist men inte minst via någon av de estniska öarna. Eskaderledare Kerstin Andersson

SKÄRGÅRDHAVETS VÄLKÄNDA PLATSER, 29 juni - 26 juli

"Skärgårdshavets välkända platser" med kulturella höjdpunkter såsom Dalsbruk med Batlic Jazz, Ekenäs med Besök på Svartå slott och Raseborgsteatern: Jorden runt på 80 dagar samt Korpo med Sibeliusdagarna. Många naturhamnar och trevliga gästhamnar med guideade inslag. Eskaderledare Nils Granlund

PIRATESKADER SÖDER, 8 - 15 juli

Pirateskader 2019 går söderut och passerar ett pärlband av skärgårdsidyller på väg från Stockholm mot Oxelösund; kanske något av Huvudskär, Nåttarö, Öja, Ringsön, Aspö/Stendörren, Broken... Säkert har flera deltagare egna pärlor att dela med sig av! Dagsetapper kan variera från någon enstaka timme till dryg halvdag beroende på väder, vind och intresse/destination. Målgruppen för eskader är familjer med barn födda år 2005 - 2010 där besättningen vill delta aktivt i arrangemang och (pirat) aktiviteter. Eftermiddagar har vi gemensam aktivitet eller spontan lek. Eskaderledare Rickard Berg

BARNBARNSESKADER, 10 - 14 juni

Under fem dagar i vecka 24 tar morfar/farfar/mormor/farmor sina barnbarn (ca 4 - 12 år) och seglar korta etapper i Stockholm mellanskärgård. Givetvis kan far och mor med sina barn också vara med. Aktiviteter och upptåg för barnen. Start på Malma kvarn. Eskaderledare Kerstin Andersson

Bullandö Marina Kaj 3

Bullandövägen 30,
139 56 Värmdö

info@ship-shape.se

+46 (0) 708 919 504 (Janne)

+46 (0) 761 330 775 (Jonas)

VI SERVAR DIN RIGG!

www.ship-shape.se

RIGGVERKSTAD - JUSTERING - BESIKTNING - MOBIL RIGGSERVICE - MASTFÖRVARING - NY MAST

VANT - STAG - MANTÅG - WIRE - ROD - PRESSNING AV ÄNDSTYCKEN PÅ VAJER

TÅGVIRKE - SKRÄDDARSYDDA - SPLITS - FALL - SKOT - TRIM - TALJOR - KASKADER - HÄCKSTAGSLÖSNINGAR

Dageglarläger Kryssis 2019

Det här är ett dageglarläger för barn mellan 8 och 12 år. Vi vill erbjuda barn att få en första kontakt med sjön på egen hand, men under ledning av ledare som lär ut under trygga och lekfulla former. Vi seglar Optimistjolle och håller till på Hundudden på Djurgården. Välkommen med din anmälan!

Lägertyp	Datum	Dagar	Pris	Tid
Kurs 1, v. 24-25	15 juni - 19 juni lö - ons	5	2 600 kr 2 200 kr*	9.00 - 16.00
Kurs 2, v. 26	24 juni - 28 juni mån - fre	5	2 600 kr 2 200 kr*	9.00 - 16.00
Kurs 3, v. 27	1 juli - 5 juli mån - fre	5	2 600 kr 2 200 kr*	9.00 - 16.00
Kurs 4, v. 28	8 juli - 12 juli mån - fre	5	2 600 kr 2 200 kr*	9.00 - 16.00
Uppehåll vecka 29, 30, 31 samt 32				
Kurs 5, v. 33	12 aug - 16 aug mån - fre	5	2 600 kr 2 200 kr*	9.00 - 16.00

Mer info, anmälan och betalning på hemsidan

www.sxk.se/stockholmskretsen

KURSER & UTBILDNING

FÖR DIG MED MOTOR- ELLER SEGELBÅT

Radarintyg för fritidsbåt med praktik

Idag visar en bra sjökortsplotter var du är, med radar får du en bekräftelse på att plottern visar rätt. Båtar, sjömärken och annat som inte visas på plottern, kan du dock upptäcka med radar. För att förstå och kunna lita på din radar krävs kunskap om hur radarn fungerar och justeras in efter skiftande förhållanden.

På denna kurs får du med erfaren ledare lära dig om hur radarn fungerar, hur du ställer in den samt praktisera ombord för att bl.a. finna de mål som inte syns på en sjökortsplotter. Kursledare Marcus Morberg.

Teoriträffar: Torsdag 21 februari, och torsdag 21 mars, kl. 18.00 -20.30 på Stockholmskretsens kansli, Augustendalsvägen 54, Nacka Strand
Praktik: Måndag 13 maj, kl. 17.00 -21.00 i Lillängsdal, Ingarö.

Kostnad: 2.390:- för medlem i Stockholmskretsen, ej medlem 2.790:-

Anmälan: Boka och betala senast söndag 10 februari. Minimiantal deltagare är 5.

El ombord med praktik

Elsystemet ombord spelar idag en mycket central roll för både komfort och säkerhet. Kursen ger dig grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper om el ombord. Vi går igenom grundläggande ellära samt hur ett elsystem skall vara konstruerat och dimensionerat. Vi går också igenom metoder för felsökning samt hur man väljer olika typer av utrustning om man vill uppgradera sitt elsystem. Här behandlas nya typer av batterier, landströmsanläggningar, batteriladdare, jordfelsbrytare, isolationstransformatorer ankarspel, elektriska vinschar, bogpropellrar. Vidare behandlas hur man gör en strömbudget, risker för elbrand ombord. Verktyg för elarbete samt hopkoppling av ledare, demo av fysiska prylar. Märkning av ledare och dokumentation av elsystem. Kursledare Marcus Morberg.

Teoriträffar: Måndag 18 feb och tisdag 19 mars, kl. 18.00-20.30 på Stockholmskretsens kansli, Augustendalsvägen 54, Nacka Strand
Praktik: Måndag 6 maj, kl. 17.00-21.00 i Lillängsdal, Ingarö

Kostnad: 1.790:-, ej medlem i Stockholmskretsen 1.990:-
Anmälan: Boka och betala senast söndag 6 februari. Minimiantal deltagare är 5.

VHF - SRC kurs

Genomgång av trafikdisciplin, anrop, DSC samt nöd-, il och varningstrafik, säkerhetssystemet GMDSS. Praktiska övningar ingår.

Datum och tid: Onsdag 13 mars och måndag 25 mars, kl. 18:00 - 20:30 (Obs! examinering direkt efter andra sammankomsten ca 20.30 - 22.00)

Plats: Stockholmskretsens kansli, Augustendalsvägen 54, Nacka Strand

Kostnad: 940:-, ej medlem i Stockholmskretsen 1 300:-. Kostnad för material tillkommer samt examinationskostnad 450:- direkt till förhållningsförrättaren.

Anmälan: Boka och betala senast onsdagen 27 februari. Max antal deltagare är 15.

Kanalfärd och kanalintyg

Kursen ger dig de kunskaper som krävs för att färdas på Europas kanalvägar. Du får lära dig olika definitioner, signaler, märken, skyltar och de väjningsregler mm som gäller på kanalerna. Vi diskuterar även olika tekniker för slussning. Förkunskapskrav, se anmälnings-sidan.

Datum och tid: Onsdag 27 mars, kl. 18.00-20:30. (Obs! examinering ca 20.30-22.00).

Plats: Stockholmskretsens kansli, Augustendalsvägen 54, Nacka Strand

Kostnad: 310:-, ej medlem i Stockholmskretsen 360:-. Kostnad för material tillkommer samt examinationskostnad 450:-.

Anmälan: Boka och betala senast onsdagen den 13 mars. Max antal deltagare är 15.

KURSER & UTBILDNING

FÖR DIG MED MOTOR- ELLER SEGELBÅT

Förarintyg - intensiv

Kursen ger dig kunskap och färdighet i att läsa sjökort och navigera inomskärs. Väjningsregler, sjömanskap, säkerhet m.m. behandlas.

Datum och tid: Lördag 23 mars och lördag 30 mars kl. 09:00-16:00 bägge dagarna. Repetition måndag 1 april 18:30-21:00. Datum för examination bokas under kursen.

Plats: Stockholmskretsens kansli, Augustendalsvägen 54, Nacka Strand
Kostnad: 2.090:-, ej medlem i Stockholmskretsen 2.590:-.

Anmälan: Boka och betala senast lördag den 9 mars. Minimiantal deltagare är 5. Max antal deltagare är 15.

Båtmekanikerintyg - motorkurs, mixed

Kursen ger dig kunskap om impellerbyte, luftning av dieselmotor, filterbyten och åtgärder vid bränslestopp mm. Även ellära, styrning och reglage samt installation av toalett och bordgenomföring. Genomgång av checklista för en säker och välskött båt. Vi varvar teori och praktik. Prov enligt NFB:s normer, preliminärt tisdag 28 maj.

Datum och tid: Lördag 30 mars och söndag 31 mars, kl. 9.30-16.30

Plats: Lillängsdal, Ingarö
Kostnad: 2.300:-, ej medlem i Stockholmskretsen 2.800:-. Examinationskostnad 300:- tillkommer som betalas direkt till förhållningsförrättaren. Kurslitteratur kan köpas för 300:- (ej krav)

Lunch och fika serveras, om du vill, för 100:- per dag.

Anmälan: Boka och betala senast lördag den 16 mars. Max antal deltagare är 8.

Kustskepparintyg - intensiv

Kursen ger dig kunskap att vara skeppare i nordiska farvatten. Kustskepparintyg är ett krav för att få framföra ett fritidsfartyg större än 12x4m.

Datum och tid: Lördag 27 april och lördag 4 maj kl. 09:00-16:00 bägge dagarna. Repetition onsdag 15 maj kl. 18:30-21:00. Datum för examination bokas under kursen.

Plats: Stockholmskretsens kansli, Augustendalsvägen 54, Nacka Strand
Kostnad: 2.090:-, ej medlem i Stockholmskretsen 2.590:-.

Kostnad för material tillkommer samt examinationskostnad 450:- som betalas direkt till förhållningsförrättaren.

Anmälan: Boka och betala senast lördag 13 april. Minimiantal deltagare är 5. Max antal deltagare är 15.

Svenska Kryssarklubben
Stockholmskretsen

Mer info, anmälan
och betalning på
hemsidan:
www.sxk.se/
stockholmskretsen

Utsjöskepparkurs

Kursen ger dig kunskaper om färder bortom engelska kanalen. Du lär dig om strömmar och tidvatten. Du får lära dig hur du rustar båten och planerar en långfärd.

Datum och tid: En förberedande kväll onsdag 24 april kl. 18.30-21.00. Söndag 28 april och söndag 5 maj kl. 09:00-16:00 bägge dagarna. (Lunchpaus 1 timme, tag med lunch då det är långt till något lunchställe. Mikrovågsugn finns.)

Repetition tisdag 7 maj kl. 18.30-21.00. Datum för examination bokas under kursen.

Plats: Stockholmskretsens kansli, Augustendalsvägen 54, Nacka Strand
Kostnad: 2.990:-, ej medlem i Stockholmskretsen 3.490:-.

Kostnad för material tillkommer samt examinationskostnad 450:- som betalas direkt till förhållningsförrättaren.

OBS! Sökande skall inneha Kustskepparintyg.
Anmälan: Boka och betala senast onsdag 10 april. Minimiantal deltagare är 5. Max antal deltagare är 15.

Alla kurser genomförs i enlighet med
Nämnden för båtlivsutbildnings kunskapskrav:
www.batlivsutbildning.se

Nämnden för båtlivsutbildning, NFB
The Swedish Council for the Education and Training of Yachtsmen

Vi samarbetar med NBV,
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet

KURSER & UTBILDNING

SEGELBÅT MED PRAKTIK

• PEJLING •

Seglingskurser steg 1 Nybörjarkurs

Kursen är ombord på en modern familjesegelbåt, vi bor ombord och förtöjer i naturhamn. Maten lagar vi tillsammans. Praktik och teori varvas. Vi går igenom vad du behöver kunna för att inomskärs hantera en familjesegelbåt på ett riktigt och säkert sätt. Bra och illustrativ kursbok ingår. Kursen ges enligt riktlinjer från Nämnden för Båtlivsutbildning. Steg 1-kursen riktar sig till nybörjare och kräver inga förkunskaper. Kursledare: Johan Sandstedt. 2 kurstillfällen anordnas under vår/försommar enligt nedan:

Seglingskurs steg 1 under 3 dagar

Datum: Fredag 17 - söndag 19 maj
Kostnad: 4.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 4.800:- inklusive kurslitteratur. Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast fredag 3 maj.
Max antal deltagare är 4.

Seglingskurs steg 1 under 3 dagar

Datum: Fredag 14 - söndag 16 juni
Kostnad: 4.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 4.800:- inklusive kurslitteratur. Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast fredag 31 maj.
Max antal deltagare är 4.

Seglingskurser steg 2 Fortsättningskurs

Kursen är ombord på en modern familjesegelbåt, vi bor ombord och förtöjer i naturhamn. Maten lagar vi tillsammans. Praktik och teori varvas. Vi går igenom vad du behöver kunna för att inomskärs hantera en familjesegelbåt på ett riktigt och säkert sätt. Bra och illustrativ kursbok ingår. Kursen ges enligt riktlinjer från Nämnden för Båtlivsutbildning. Steg 2 kurser riktar sig till den som har viss seglingserfarenhet. Innehållet är ungefär detsamma som steg 1, men vi går fortare fram och kursen är mer omfattande med mer teori. Kursledare: Johan Sandstedt. 2 kurstillfällen anordnas under vår/försommar enligt nedan:

Seglingskurs steg 2 under 3 dagar

Datum: Fredag 24 - söndag 26 maj
Kostnad: 4.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 4.800:- inklusive kurslitteratur. Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast fredagen den 10 maj.
Max. antal deltagare är 4.

Seglingskurs steg 2 under 4 dagar

Datum: Torsdag 6 - söndag 9 juni
Kostnad: 5.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 5.800:- inklusive kurslitteratur, Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast torsdagen den 23 maj.
Max antal deltagare är 4.

**Mer info, anmälan
och betalning på
hemsidan:
www.sxk.se/
stockholmskretsen**

Spinnaker- och krysstrim 1

Grundkurs i spinnakerträning på en X-99, en 10x3 m cruiser/racer med pedagogisk, erfaren tävlingssegelare. Inga förkunskaper från spinnakersegling krävs.
Kursledare: Marcus Moberg.

Datum och tid: Måndag 10 juni, kl. 17.30 - 21.30.

Plats: Baggensfjärden, samling vid Saltsjöbadens Station.

Kostnad: 690:-, ej medlem i Stockholmskretsen 840:-.

Anmälan: Boka och betala senast måndag 27 maj.

Max antal deltagare är 8.

Trimkurserna genomförs i en X-99. Här är en Smaragd – en annan rolig båt att segla!

Spinnaker- och krysstrim 2

Fortsättningskurs i spinnakerträning med X-99. Spinnakerträning steg 1 eller motsvarande förkunskaper krävs. Instruktör: Marcus Moberg.

Datum och tid: Måndag 17 juni kl. 17.30 - 21.30.

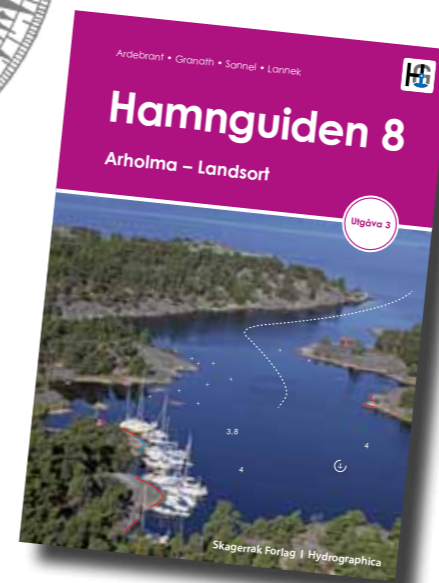
Plats: Baggensfjärden, samling vid Saltsjöbadens Station.

Kostnad: 690:-, icke medlemmar i Stockholmskretsen 840:-

Anmälan: Boka och betala senast lördagen den 3 juni.

Max antal deltagare är 8.

Vi samarbetar med NBV,
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet

En guide för våra vatten

En ny upplaga av "Hamnguiden 8, Arholma-Landsort" väntas bli klar till båtmässan. En hamnbok som kom för ett antal år sedan men nu i nyutgåva och i nytt och hanterbarare format. Många uppdateringar och totalt 390 natur- och gästhamnar. Lasse Granath med flera står för innehållet och guiden ges ut av Skagerak Forlag i Norge.

Allt för Sjön - yes!
Snart är det dags för båtmässa – själva starten på båtsäsongen! Kom förbi Kryssarklubbens monter, där finns personal från kansliet (på bilden Anneli och Hanna) samt aktiva funktionärer redo att ta emot nya medlemmar och berätta om allt som klubben kan ge till dig som redan är medlem. Kanske finns också något extra erbjudande, nu när kretsen fyller 90 år!

TEMA SEGEL

Hissa rätt segel

Segla snabbare, högre och säkrare. Med fördel hanteras segel med rullsystem, så att en liten besättning så lätt som möjligt kan hissa och riva segel utan att lämna sitt-brunn. Seminariumet vänder sig till aktiva nöjes- och långsegelare som vill lära sig om möjligheter och fördelar med modern segelföring. Seminarieledare: Jonas Boding. Torsdagen den 14 februari kl 18.30. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.
Arr Tekniska kommittén

**VILL DU OCKSÅ SYNAS I
OSTPRICKEN?**

Kontakta Hadar Svanström
Mediamäklarna AB 070-845 69 60
hadar@mmab.nu

Segling i hårt väder

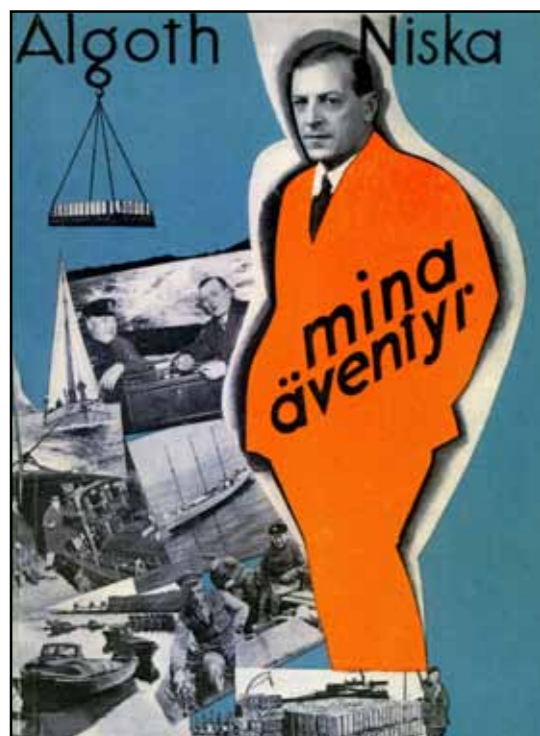
En kväll för dig som normalt inte går ut i hårt väder, men som vill känna dig säker om det trots allt händer. Hur kan du hantera ett överraskningsväder, hur skall båten vara förberedd och vad kan man tänka på vad gäller skot, revning mm för att känna sig trygg. Seminarieledare: Jonas Boding. Onsdagen den 3 april 18:30. Fika ingår. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.
Arr Tekniska kommittén

VI HJÄLPER DIG MED: tvätt, mögelbehandling och impregnering av kapell, markiser, förtält, båtdynor, båtmattor samt reparationer, byte av blixtläs, rutor m.m

För mer information gå in på: www.nackakapelltvatt.se
Kontakta oss på telefon: 070-205 84 09
Ni hittar oss på Stenhuggarvägen 2 R,
Saltsjö-Boo Kummelbergets Industriområde

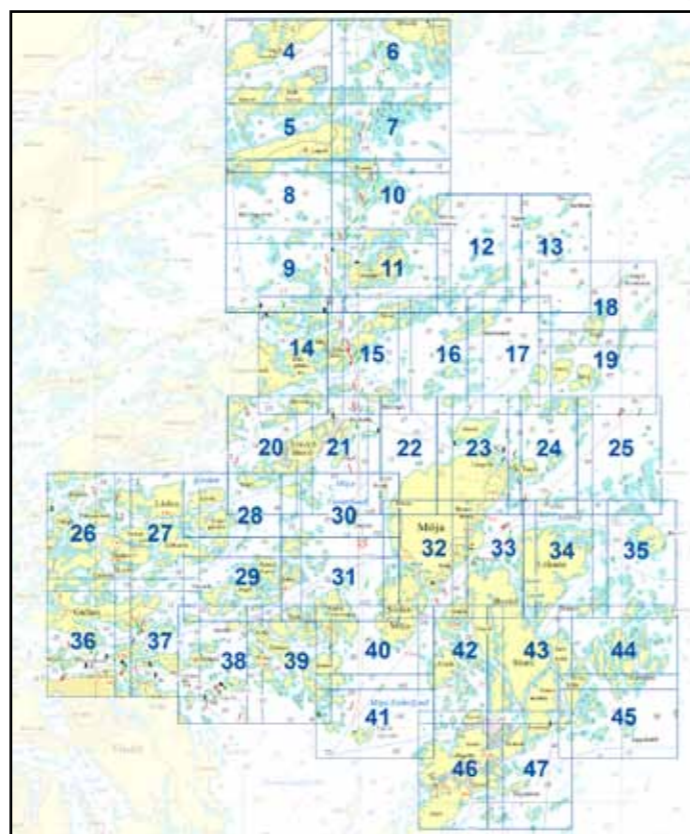

Spritsmugglingen i Stockholms skärgård under mellankrigstiden

Först blir det film: "Smugglare – skärgårdsdramatik och storstadsmisär i 20-talets spritflod", som visades 1973 i Sveriges Television. Filmen handlar om spritsmugglingen i Stockholms skärgård under mellankrigstiden och innehåller många sevärd gamla klipp från skärgården och Stockholm stad. Speltid 60 minuter.

Efter filmvisningen serveras lunch, ärtsoppa med tillbehör, samt kaffe. Sedan berättar Ove Lindenås om den legendariska spritsmugglaren Algoth Niska, finländaren som blev 20- och 30-talets stora organisatör av spritsmugglingen i svenska skärgårdsvatten. Han var en legend under sin livstid och har ömsom hyllats och förbannats i historiska eftermälen. Ove Lindenås är fiskarson och Möjaättling åtminstone sedan 1600-talet och driver Skärgårdsgalleriet på Möja där han och hans hustru säljer konst med skärgårdsmotiv, bl.a. av Roland Svensson, skärgårdsböcker (mest antikvariska) och marint hantverk. Ove kommer att sälja Algoth Niskas memoarer i nytryck till rabatterat pris 150 kr. Torsdagen den 28 februari kl 11. Beräknad sluttid cirka 14. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. Önskar du hjälp med din anmälan, kontakta Hanna på kansliet, 08-716 22 50. Arr Seniorkommittén

Sjökortsnyheter

Lasse Granath berättar om sjökortsnyheter från Hydrographica och Sjöfartsverket, samt om fällor och fel i digital navigation. Det kommer att handla om Hydrographicas nya specialer 2019 och om den rörliga (röriga?) branschen för digitala kort. Lasse berättar om digital navigering, fällor och fel och visar hur olika en sjökortspresentation kan bli på olika plattformar. Digitala sjökort från olika tillverkare, som är producerade från samma sjökortsdatabas, kan se olika ut med helt annorlunda kartografi än originalen. Informationen är viktig om man vill undvika att gå på grund! Förra året startade Hydrographica sitt arbete med att samla ihop alla sina "lösblad" (lösa sjökort i skala 1:10.000) över Stockholms skärgård till sammanhängande områden som redovisas i A3-block. Det första över södra skärgården kom för ett år sedan, nu är det dags för "Mellersta skärgården". Vi räknar med att Lasse som vanligt kommer att ta med sig ett urval av Hydrographicas senaste produkter till påseende och rabatterad försäljning. Betalning med Swish eller kontanter. Tisdagen den 5 mars 2019 kl 18.30 Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. Arr Program- och utbildningskommittén

Över tre oceaner

Världsomsegelaren Lars Hässler kommer och berättar och visar bilder från sina två seglingar i Söderhavet i Polynesien och Mikronesien mellan åren 1993-1995 samt 2011-2012. Han redogör även en del om Söderhavets politiska historia. Lars Hässler har med sin S/Y Jennifer, en Beneteau Oceanis 500, seglat jorden runt ett flertal gånger. Han har seglat på alla Europas kanaler, runt Svarta havet och Röda havet samt hela Medelhavet.

Med motorbåt till Lofoten

Följ med den välkände meteorologen Anders Ljungkvist på en spännande båtresa till Lofoten i Norge. Anders, som både seglat och kört motorbåt till Lofoten, kommer att i ord och bild berätta om resans upplevelser, sevärdheter och strapatser men också om likheter och skillnader i livet ombord mellan de olika sätten att färdas till sjöss. För att undvika starka vindar och hög sjö så går turen delvis på de inre norska skärgårdslederna men vid gott väder och godtagbar sjögång så är det skön havssegling utmed Norges vackra kust som gäller. Eftersom Anders är meteorolog lär det också bli ett och annat vädertips inför sommarens båtturer. Torsdagen den 28 mars, kl 11. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. Önskar du hjälp med din anmälan, kontakta Hanna på kansliet, 08-716 22 50. Arr Seniorkommittén

Boken "Yrke: Världsomseglare" kom ut 1999. Den senaste jorden runt seglingen som passerade Alaska skildras i boken "Över tre oceaner". I "Jennifer i kalla vatten" beskrivs seglingen som gick via Ryssland, Svalbard och Norge. Lars Hässlers var tidigare jurist och råvarumaklare, under 1980-talet arbetade han som råvarutrader för Boliden i Schweiz. Sedan många år ägnar han sig nu åt att segla med "paying crew". Torsdagen den 7 mars kl. 18.30 till senast 21. Kaffepaus i halvtid. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.

Arr Program- och utbildningskommittén

BÅTKAPELLTVÄTT!

Välkommen till Rentvätt, **Stockholms största båtkapelltvätteri**. Vi tvättar, mögelbehandlar och impregnerar alla typer av båtkapell, förtält och markiser.

Vi utför sömnadsarbeten såsom reparationer, byte av rutor, dragkedjor, tryckknappar, kardborrband, öljetter m.m.

Dessutom tillverkar vi nya båtdynor, kapell, motorbåtskapell, sprayhood, bomkapell, segelkapell osv. Högsta kvalitet till rimliga priser.

Undvik vårrusningen, lämna in nu!

Bor du inte i Stockholm kan vi skicka säck med förbetald frakt för inlämning på posten.

KAPELLTVÄTT • IMPREGNERING

NYTILLVERKNING • LAGNING

Grindstuvägen 40, 167 33 BROMMA • 08-28 85 34
www.rentvatt.com

• PEJLING •

Seglingen med Drum

Navigatören Roger Nilson visar dokumentären om Drum i den fjärde omgången av Whitbread Round The World Race 85/86. Drum ägdes av Simon Le Bon, sångare i rockgruppen Duran Duran, tillsammans med sina två managers. Le Bon deltog själv i havskappseglingen som är en av världens tuffaste. Flera svenskar deltog också, bl.a. Roger Nilson som navigatör och Mange Olsson som vaktchef. Skeppare var Skip Novak som anses som en av världens mest erfarna havskappseglare. Berättare i filmen är Simon Le Bon och Skip Novak. Kort innan starten i Fastnet Race tappade Drum kölen och Roger fastnade inne i den upp och nervända båten tillsammans med elva andra i besättningen.

Roger Nilson berättar om projektet efter filmen (51 min). Roger har genomfört åtta jorden-runt-kappseglingar varav 2 nonstop. Sommaren 2018 deltog han som navigatör på Team Santa, som vann VM i Offshore Sailing World Championship.

Torsdagen den 4 april kl. 18.30 till senast 21. Kaffepaus i halvtid. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.

Arr Program- och utbildningskommittén

”Jag har just slumrat in och i ett tillstånd mitt emellan sömn och vakenhet, känner jag plötsligt hur jag pressas mot skrovsidan. Med ens blir jag klarvaken. Överhalingen fortsätter och något tungt faller över mig samtidigt som jag pressas mot kojens ovanför. Vad håller på att hända? Jag hör det hemska ljudet av stora mängder vatten som rusar in i båten och känner paniken komma krypande. Jag försöker komma ur kojens, men är helt fastlåst. Det har blivit bekmörkt omkring mig, allt är tyst förutom ljudet av inströmmande vatten. Med våldsamt kraft försöker jag med armar och ben knuffa undan det som håller mig fast. Det var ett par av de tunga seglen som hamnat över mig. Långsamt kryper jag på alla fyra förut, varifrån ett svagt ljus sprider sig. När jag får se ljuset komma in underifrån genom stora nedgångsluckan inser jag, åtminsotone delvis, vad som hänt.”

Roger Nilson ur boken

”Med Drum genom eld och vatten”

ATLANTEN DEN TUFFA VÄGEN KARIBIEN TILL EUROPA

27 mars - 19 april 2019

Åtta gånger har vi arrangerat seglingar över Atlanten med Star Clippers och världens största segelfartyg. Vi har seglat ost till väst. Nu tar vi den tuffa vägen från väst till ost, från Karibien till Europa. Men först några dagar på St. Maarten, med utflykt till St. Barth, den gamla svensk kolonien. Sen 20 dagar ombord på fyrmastade Star Flyer. Det kan bli tufft – men naturligtvis också lugnt och stilla. Allt beror på det Azoriska högtrycket. På blomstrande Azorerna gör vi ett stopp. Längre trodde man att Azorerna var det Atlantis Platon beskrev för 2 500 år sedan – det vackra, fruktbara landet med prunkande blommor och vinrankor, djupa och skyddade hamnar. Efter Azorerna, mer segling och vi går iland i Malaga efter Gibraltar. Det här är en segling för dig som längtar efter ett unikt äventyr.

ÄVENTYR med versaler.

Mer upplysningar:

Poseidon Travel 042-37 40 00. Erling Matz 070-63 73 128.
<http://poseidontravel.se/gruppresor> **Pris från 58 900 SvKr**

ALLT DETTA INGÅR

- Flyg till St Maarten. Och hem från Malaga.
- Alla transfers.
- Tre nätter på hotell på St Maarten inkl frukost.
- Tjugo dagars segling ombord på Star Flyer.
- Fyrstjärnig helpension ombord.
- Öl, vin och vatten till lunch och middag ingår.
- Gemensamma aktiviteter, mastklättring och föredrag.
- Utflykt på St Maarten och på blommande Azorerna.
- En Star Clippers windbreaker (jacka).
- Färdledare Carina Lernhagen Matz och Erling Matz.

DEN TUFFA VÄGEN • TA CHANSEN • EN UNIK MÖJLIGHET

VINDÖ BYGGVAROR AB

komplett bygghandel inklusive färgavdelning
och med eget hyvleri & virkesimpregnering

dagliga leveranser med bil & båt
i främst Värmdö och i skärgården

även leverans av fyllnadsmassor
samt upphämtning av byggavfall

www.vindobyggvaror.se

08-55 77 00 50

• PEJLING •

De bevingade Stockholmarna

Ornitologen Bosse Thoors föredrag kommer att handla om fågellivet i storstan. Bosse berättar om den varierade mix av vinterfåglar vid Stockholm ström men även om gråhägerarna vid Råstasjön, pilgrimsfalkarna på Folksamhuset, berguvarna på Söder samt om de vitkindade gässen som rymt från Skansen.

När man tar en promenad i staden, vid olika tider på året, så blir man förvånad av det stora antal fågelarter som finns i Stockholm och det flertal nya arter som hittar in till city och bosätter sig där. Man kan ställa sig frågan: Vad är det som gör att stadsmiljön lockar? Vilka är förutsättningarna och hur kommer framtiden att se ut för fågellivet i Stockholm? Först föredrag sedan lunch.

Torsdagen de 25 april, kl 11.00

Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. Önskar du hjälp med din anmälan, kontakta Hanna på kansliet, 08-716 22 50. Arr Seniorkommittén

Kulturvandring på Dalarö

Torsdagen den 23 maj kl. 11 gör vi en vårutflykt till Dalarö. När ångbåtstrafiken slog igenom på 1800-talet blev skärgården tillgänglig för en bredare medelklass och man började bygga sommarhus i tidstypisk schweizer stil på Dalarö. Societetslivet blomstrade. Strindberg besökte Dalarö under tio somrar. Även andra konstnärer sökte sig till Dalarö för att måla och koppla av: Eva Bonnier, Hanna Pauli, Rickard Bergh, Ernst Josephson, Anders och Zorn och hans fru Emma Lamm m.fl.

Vi kommer att vandra med hembygdsföreningens välkända guide Gurli Malmsten och få höra om platser och byggnader med anknytning till August Strindberg och andra kulturpersonligheter. Efter vandringen planerar vi att äta lunch på någon trevlig restaurang. Mer i nästa nr! Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. Önskar du hjälp med din anmälan, kontakta Hanna på kansliet, 08-716 22 50. Arr Seniorkommittén

TEMA SÄKERHET

Kontroll av uppblåsbara flytvästar

Många använder idag uppblåsbara flytvästar. De måste kontrolleras och servas regelbundet. Det har visat sig att kolsyrepatronen kan lossna. Därför har Baltic tagit fram en säkringssats som Tekniska Kommittén visar hur man monterar. Under handledning går vi igenom hur man själv kontrollerar och monterar säkringen. Vi erbjuder grenband för komplettering samt kolsyrepatroner och automatbobiner för ersättning, till bra priser. Tag med familjens alla uppblåsbara västar. Seminarielidare: Björn Green. Fika ingår. Torsdagen den 11 april 18:30. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.

Arr Tekniska kommittén

Säkerhet ombord

Vad kan man göra för att förebygga brand ombord? Hur förebygga motorkrängel, vatteninträngning och elproblem? Förebyggande mot kollision och grundstötning? För segelbåten – hur kan jag förebygga masthaveri? Vi går igenom utrustning och åtgärder baserat på kunskap och praktiska erfarenheter från olika håll.

Vi ser fram mot att svara på frågor och ha ett givande interaktivt seminarium.

Seminarielidare: Thomas Andersson, Björn Green
Tidagen den 16 april 18:30. Fika ingår.

Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.

Arr Tekniska kommittén

*”Vi skapar ett vackert
avsked till havs”*

**Rospiggens
Begravningsbyrå**

Beställ vår folder *”Till dig som ordnar med min begravning”*. I den kan du skriva ned dina tankar eller önskemål i enkelhet för att underlätta beslut för dina efterlevande.

Ring oss för tidsbokning eller hembesök.
08-255 400, info@rospiggensbegravning.se

www.sjobegravning.se

Prova en prenumeration på Stockholms skärgårds egen nyhetstidning!

Tidningen utkommer varje vecka
med nyheter, reportage, historia och kultur.
Aktuellt och lokalt, stort som smått.

Se mer på vår hemsida www.skargarden.se

Priser:

Helår	50 nr	479:-
Halvår	25 nr	269:-
Kvartal	12 nr	165:-

Beställ på telefon
08-54 54 27 13

eller e-post
pren@skargarden.se

Tipsa tidningen!

0733-54 54 40 • redaktionen@skargarden.se • www.skargarden.se

Miljöfond och miljöpris

Sweboat, Båtbranschens Riksförbund, startar en ny miljöfond och delar ut ett miljöpris. Det kommer att ske på båt-mässan Allt för Sjön. Syftet med fonden

är att ge bidrag till Sweboats medlemmar som vidtar åtgärder för att minska båtlevets avtryck i miljön. Det gäller främst att undersöka, identifiera och minimera föroreningskällor. Men också att informera och ändra attityder. Miljöpriset, 25 000 kronor, ska belöna en person, organisation eller företag som gjort en betydelsefull insats för miljön kopplad till båtlivet.

TEMA TEKNIK

Reparation av båtplastskada

Niklas Mattisson från Plastskador och Montage i Svinninge berättar och visar på plats hur de reparerar båtar som är i behov av plastreparationer. Han ger också lite tips om vad man skall tänka på om man själv gör plastjobb på båten. Seminarielidare: Niklas Mattisson. Torsdagen den 14 mars kl 18:30 i Plastskador och Montages lokaler som ligger på Svinninge Marinas område, nära Åkersberga. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. *Arr Tekniska kommittén*

Batterier och laddning

En teknikväll om laddning av batterier och olika batteribankar i en båt. Utförlig beskrivning av kvällen i nästa nummer av Ostpricken. Seminarielidare: Magnus Sterky. Torsdagen den 16 maj 18:30. Fika ingår. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. *Arr Tekniska kommittén*

Åska och båtar

En seminarie- och diskussionsväll om åska och åskskydd för båtar. Utförlig beskrivning av kvällen i nästa nummer av Ostpricken. Seminarielidare: Magnus Sterky. Tidagen den 28 maj 18:30. Fika ingår. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan. *Arr Tekniska kommittén*

Tack Solveig!

Vid årsmötet i november avgick Solveig Tjernquist-Ekström efter en lång och gedigen insats som funktionär i riksföreningen och i Stockholmskretsen. Solveig har haft många uppgifter i vår förening, bl.a. som skattmästare och sekreterare i styrelsen. Ett stort tack för ett gott arbete, Solveig!

Jan Magnusson, ordförande

Resestipendium att söka!

Vi har inrättat resestipendier för barn till medlemmar från kretsar utanför Stockholmsområdet som vill delta i ett läger på Malma Kvarn. Stipendiet är på 1000 kr. Gå in på vår hemsida www.sxk.se/stockholmskretsen/seglarlag och gör en anmälan samt ansök om resestipendiet hos stockholmskretsen@sxk.se. De 25 första ansökningarna med en godkänd anmälan till läger får stipendiet. Välkommen! *Projekt Malma Kvarn*

Dynor & kapell

Här hittar du allt du behöver till dynor, kapell och skrovklädsel.

- * Vi har ett stort sortiment av marina tyger och konstläder. Skumplast och stoppningsmaterial
- * Kapellväv från Sunbrella, Sauleda & Sandatex
- * Kapellrör, beslag och båggar
- * Blixtlås och rutor

www.ostersjokompaniet.se

Hissa rätt segel

Torsdagen den 14 februari kl 18.30. Seminarielidare: Jonas Boding.

Kurs El ombord

Måndag den 18 februari kl 18-20.30 är det kursstart. Mer info sid 18-20 och på hemsidan.

Kurs Radarintyg för fritidsbåt

Torsdag 21 februari kl 18-20.30 är det kursstart. Mer info sid 18-20 och på hemsidan.

Spritsmugglingen i Stockholms skärgård

Torsdagen den 28 februari kl. 11.00

Båtmässan i Älvsjö Allt för Sjön

1-10 mars Kom till monter och hälsa på!

Sjökortsnyheter

Tisdagen den 5 mars 2019 kl. 18.30 Lasse Granath från Hydrographica

Över tre oceaner

Torsdagen den 7 mars 2019 kl. 18.30 Lars Hässler

Kurs VHF - SRC

VHF - SRC kurs Onsdag 13 mars kl. 18:00 - 20:30 Kursstart. Mer info sid 18-20 och på hemsidan.

Reparationer av plastbåtar

Torsdagen den 14 mars 18:30. Seminarielidare: Niklas Mattisson.

Förarintyg - intensivkurs

Lördag 23 mars kl. 09:00-16:00 är det kursstart. Mer info sid 18-20 och på hemsidan.

Kurs Kanalfärd och kanalintyg

Onsdag 27 mars, kl. 18.00 - 20:30. Mer info sid 18-20 och på hemsidan.

Med motorbåt till Lofoten

Torsdagen den 28 mars, kl 11.00 Anders Ljungkvist, meteorolog

Kurs Båtmekanikerintyg - motorkurs, mixed

Lördag 30 mars och söndag 31 mars, kl. 9.30 - 16.30.

Kursledare Marcus Moberg

Segling i hårt väder

Onsdagen den 3 april 18:30. Seminarielidare: Jonas Boding

Seglingen med Drum

Torsdagen den 4 april kl. 18.30 Roger Nilson visar den prisbelönta dokumentären om Drum och berättar om projektet.

Arbetsdag Malma

7 april

Kontroll av uppblåsbara flytvästar

Torsdagen den 11 april 18:30 Seminarielidare: Björn Green.

Arbetsdag Malma

14 april

Säkerhet ombord

Tidagen den 16 april 18:30. Seminarielidare: Thomas Andersson, Björn Green

Utsjöskepparkurs

Onsdag den 24 april, kl. 18.30 - 21.00. blir det kursstart. Mer info sid 18-20 och på hemsidan.

Fåglar i Stockholm

Torsdagen de 25 april, kl 11.00 Bosse Thoor, ornitolog om fågellivet i storstaden.

Kurs Kustskepparintyg - intensiv

Lördag 27 april kl 9-16 kursstart. Mer info sid 18-20 och på hemsidan.

Batterier och laddning

Tordagen den 16 maj 18:30. Seminarielidare: Magnus Sterky

Seglingskurs steg 1 nybörjare

Fredag 17 - söndag 19 maj. Kursledare: Johan Sandstedt Mer info sid 20 och på hemsidan.

Kulturvandring på Dalarö

Torsdagen den 23 maj kl. 11.00 Gurli Malmsten, hembygdsföreningens välkända guide.

Arbetsdag Malma

23 maj

Seglingskurs steg 2 fortsättning

Fredag 24 - söndag 26 maj. Kursledare Johan Sandstedt Mer info sid 20 och på hemsidan.

Åska och båtar

Tidagen den 28 maj 18:30. Seminarielidare: Magnus Sterky

Seglingskurs steg 2 fortsättning

Torsdag 6 - söndag 9 juni Kursledare Johan Sandstedt Mer info sid 20 och på hemsidan.

Spinnaker- och krysstrim Steg 1

Måndag 10 juni, kl. 17.30 - 21.30. Kursledare Marcus Moberg Mer info sid 20 och på hemsidan.

Seglingskurs steg 1 nybörjare

Fredag 14 - söndag 16 juni Kursledare Johan Sandstedt Mer info sid 20 och på hemsidan.

Spinnaker- och krysstrim 2

Måndag 17 juni, kl. 17.30 - 21.30. Kursledare Marcus Moberg Mer info sid 20 och på hemsidan.

STOCKHOLMSKRETSEN
1929-2019

90 ÅR

Inbjudan

Jubileumsfest i försommarskvällen!

8 juni 2019 kl 17.00

Stockholmskretsen ordnar en jubileumsfest på Malma Kvarn
för att fira Stockholmskretsen 90 år

• Välkomstdrink

• Middag i klubbhuset med skärgårdstema

• Dans på verandan

Pris 150 kr per kuvert. Inkluderar mat och dryck.

Kom med egen båt eller övernatta i klubbhuset.

Först till (Malma) kvarn gäller, begränsat antal platser.

Anmälan på hemsidan sxk.se/stockholmskretsen (senast 1 maj)

Välkomna!

Svenska Kryssarklubben
Stockholmskretsen

J-122 Stor och fok i G2 Membranduk, fibermix kolfiber & technora, lätt ljusgrå taft 2 sidor.

Fotograf Henrik Hydén

WM80 KAPELLVÄV
Vi rekommenderar båtägare att välja WeatherMax 80 kapellväv i rullgenuakapellet. Väven är lättare, mjukare och framför allt starkare än traditionell kapellväv. Fantastisk feedback från båtägare: "Kapellet är smidigt och enkelt att hissa!"

MÄSSERBJUDANDE BESTÄLL SENAST 11 MARS 2019

Beställ segel, kapell, rullsystem och båttillbehör förmånligt i samband med båtmässorna i Göteborg och Stockholm. Vid köp av kompletta rullgennaker- och/eller code-paket finns chans till dubbel rabatt, om du vänter med leverans till i juni.

SPRAYHOOD MED NYA 22 MM ROSTFRIA BÅGAR:

Moderna stora fönsterpartier. Rostfria bågar ger suverän stabilitet. Ny känsla i sittbrunn. Vi besöker din båtklubb/marina, mallar & slutmonterar. Mässaerbjudande sprayhood gäller vid mallning och produktion i period 15 februari - 15 april 2019.

Foto: Hanse 470 på Gålö.
22mm rostfria bågar med stora fönster.
WeatherMax #91 grå belagd kapellväv

RULLGENNAKER CODE1 + SELDÉN CX GENN.RULLE	KAMPANJ	ORD.PRIS
First 31.7, Hanse 315, Albin Nova, Omega 30	21 900 kr	24 750 kr
Bav. 40 CR, Elan 37, Hanse 370, Jeanneau 39i	33 900 kr	37 800 kr

RULLEGENUA DCX UVM CRUISINGLAMINATDUK	KAMPANJ	ORD.PRIS
Ballad, Comfort 30, C-ina 32, Maxi 95, Maxi 999, Scampi	21 900 kr	25 850 kr
Bavaria 37 Cr, Dufour 365 GL, HR 36, Jeanneau SO 35	27 900 kr	33 300 kr

LAZYBAG (CUSTOM FIT 2019)	KAMPANJ	ORD.PRIS
A.Nova, Bav 32 & 34, Contrast 36, C-ina 32, Maxi 999	7 950 kr	9 350 kr
Arcona 370, Bav 39 Cr, Elan 40, Hanse 370, Dufour 40P	9 300 kr	11 350 kr

RULLGENNAKAPPELL WEATHERMAX 80 KAPELLVÄV	KAMPANJ	ORD.PRIS
Arcona 355, Bavaria 33 Cr, Comfort 32, HR 31, X-102	4 950 kr	5 850 kr
Bavaria 39 Cr, Dehler 36 JV, Hanse 370 & 371, Omega 42	5 950 kr	6 750 kr

SPRAYHOOD INKL NYA 22MM ROSTFRIA BÅGAR	KAMPANJ	ORD.PRIS
Nova, C-ina 32, Linjett 32, Maxi 999, Omega 34, Scanm 33	18 500 kr	19 500 kr
Bavaria 44, First 456, Joule 44, Omega 42, X-412,	20 900 kr	22 500 kr

Segel: pris varierar med duk, fiber, yta, detaljer, antal rev m.m. Gäller totalt över 1500 båttyper.
Sprayhood: Pris varierar med antal bågar (2- eller 3-båge), antal fönster, eventuellt grabbräcke m.m.

Skriv till info@boding.se så återkommer vi med förslag till just din båt.

WWW.BODING.SE

STOCKHOLM.
Tel +46 8-745 1220
stockholm@boding.se

GÖTEBORG.
Tel +46 31-93 3082
gbg@boding.se

MALMÖ.
Tel +46 40-15 9965
malmö@boding.se

OSLO.
Tel +47 23 22 99 00
oslo@boding.se

 Svenska Sjö

Båtförsäkring på mina villkor

"Hos oss får du vara med och dela på överskottet"

Josefin, Laser Radialseglare i världsklass, kund och en av våra 247 000 delägare.

HEL MEDLEM – FÖR DIN TRYGGHET PÅ SJÖN OCH PÅ LAND

- ✓ Brand, stöld, sjöskada, upplägning
- ✓ Ansvarsförsäkring 33 miljoner kronor
- ✓ Rättsskyddsförsäkring 6 prisbasbelopp
- ✓ Sjöassistans dygnet runt utan självrisk
- ✓ Personligt lösöre
- ✓ Allrisk
- ✓ Möjlighet till maskinförsäkring upp till 14 år
- ✓ Stort geografiskt giltighetsområde

Räkna ut din premie på www.svenskasjo.se